

Not 8. Intäkter

Redovisningsprinciper

I rörelseresultatet ingår utdelningar, övriga rörelseintäkter och nettoomsättning. Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs. Övriga rörelseintäkter utgörs i huvudsak av räntor på aktieägarlån till intresseföretag och beräknas i enlighet med effektivräntemetoden.

Nettoomsättning

Intäkter från försäljning av varor redovisas när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Tjänster inom sjukvård och omsorgsverksamhet säljs via fleråriga driftavtal och i vissa fall ramavtal och redovisas i årets resultat baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom en bedömning av utfört arbete på basis av gjorda undersökningar.

Redovisning av intäkter förutsätter att det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning, vidhängande kostnader eller risk för returer och om säljaren behåller ett engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägandet sker ingen intäktsföring. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits, eller förväntas komma att erhållas, med avdrag för lämnade rabatter. Intäkt redovisas endast om den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Avsättning för förlustriskreserv görs om de totala direkt hänförliga kostnaderna under kontraktets hela livslängd bedöms överstiga de totala intäkterna inklusive indexuppräknig.

Nettoomsättning

Per väsentligt intäktslag:	2015	2014
Varuförsäljning	16 125	12 801
Tjänsteuppdrag	9 077	8 276
Övriga intäkter	162	123
RR Totalt	25 365	21 200

Per verksamhetsområde:	2015	2014
Hälsovårdsprodukter	16 125	13 066
Sjukvårdstjänster	8 621	7 580
Hotell	597	538
Fastigheter	22	16
RR Totalt	25 365	21 200

Per geografisk marknad:	2015	2014
Sverige	6 082	5 516
Skandinavien, exkl. Sverige	4 684	4 174
Europa, exkl. Skandinavien	7 309	6 682
USA	5 780	3 715
Nordamerika, exkl. USA	330	288
Sydamerika	64	43
Afrika	188	42
Australien	446	377
Asien	482	363
RR Totalt	25 365	21 200

Externa intäkter presenteras med utgångspunkt där kunden har sin hemvist. Nettoomsättningen är hänförlig till de operativa dotterföretagen. Ingen enskild kund utgör mer än tio procent utav nettoomsättningen.

Not 9. Anställda och personalkostnader

Redovisningsprinciper

Nedan beskrivs principer för redovisning av ersättningar till anställda i form av kortfristiga ersättningar, ersättningar vid uppsägning samt aktierelaterade ersättningar. Ersättningar efter avslutad anställning beskrivs i not 25, Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för rörlig kontant lön och vinstdelningsprogram när koncernen har en gällande förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas om företaget är förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten.

Aktierelaterade ersättningar

Investor AB har ställt ut egetkapitalreglerade personaloptions- och aktieprogram samt kontantreglerade (syntetiska) aktier.

Redovisning av egetkapitalreglerade program

Det verkliga värdet på tilldelade personaloptions- och aktieprogram beräknas vid utställandetidpunkten med Black & Scholes värderingsmodell, varvid hänsyn tas till villkor som är aktiekursrelaterade. Värdet redovisas som en personalkostnad i resultaträkningen, fördelad över intjänandeperioden, med en motsvarande ökning av eget kapital. Det belopp som kostnadsförs i resultaträkningen reverseras i eget kapital vid varje tillfälle som en kostnadsföring sker i resultaträkningen. Den kostnad som redovisas motsvarar det verkliga värdet av en uppskattning av det antal optioner och aktier som förväntas bli intjänade. I efterföljande perioder justeras denna kostnad för att återspegla det verkliga antalet intjänade optioner och aktier. Justering sker dock inte när optioner och aktier förverkas till följd av att aktiekursrelaterade villkor inte uppfylls i en utsträckning som ger rätt till inlösen.

Vid lösen inom ramen för egetkapitalreglerade program sker leverans av aktier till den anställde. Aktier som levereras är egna aktier som vid behov har återköpts. Vid lösen redovisas inbetalningen av lösenpriset från den anställde som en ökning av eget kapital.

Egetkapitalreglerade program utställda till anställda i dotterföretag

I Moderbolaget redovisas det beräknade och redovisade värdet av egetkapitalreglerade program utställda till anställda i andra bolag i koncernen som ett kapitaltillskott till dotterföretag. Värdet på andelar i dotterföretag ökar samtidigt som Moderbolaget redovisar en ökning av eget kapital. Kostnaden för anställda i de berörda bolagen vidarefaktureras löpande till respektive dotterföretag och regleras kontant varigenom ökningen av andelar i dotterföretag neutraliseras.

Redovisning av kontantreglerade program

Kontantreglerade (syntetiska) aktier ger upphov till ett åtagande som värderas till verkligt värde och redovisas som en kostnad, med en motsvarande ökning av skulder. Verkligt värde beräknas initialt och det tilldelade värdet redovisas över intjäningsperioden som en personalkostnad på samma sätt som för egetkapitalreglerade instrument. För kontantreglerade instrument görs dock en omvärdering till verkligt värde varje balansdag samt vid den slutliga regleringen. Alla förändringar i verkligt värde till följd av aktiekursförändringar redovisas i finansnettot med motsvarande förändring av skulden.

Vid lösen av kontantreglerade program regleras skulden till innehavaren av de syntetiska aktierna.

Redovisning av sociala avgifter hänförliga till aktierelaterade ersättningar

Kostnader för sociala avgifter hänförliga till aktierelaterade ersättningar beräknas och periodiseras enligt samma principer som kostnaden för de syntetiska aktierna.

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda i koncernen

	2015		2014	
	Totalt	varav kvinnor	Totalt	varav kvinnor
Moderbolaget, Sverige	71	38	75	41
Sverige, exkl. Moderbolaget	6 023	4 611	5 688	4 303
Europa exkl. Sverige	5 337	3 644	5 021	3 418
Nord- och Sydamerika	1 464	462	957	338
Asien	3 663	2 758	3 757	2 771
Australien	144	70	62	43
Totalt	16 702	11 583	15 560	10 914

Könsfördelning i styrelser och företagsledning

	2015		2014	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
<i>Könsfördelning i procent</i>				
Moderbolagets styrelse	64	36	77	23
Moderbolagets ledningsgrupp inkl. vd	60	40	60	40
Styrelser inom koncernen ¹⁾	71	29	75	25
Ledningsgrupper inom koncernen	60	40	65	35

1) Baserat på alla koncernbolag inklusive mindre, interna bolag med mindre aktivitet.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare och övriga anställda inom investeringsverksamheten

Investors styrelse utser årligen ett Ersättningsutskott vars huvudsyfte är att "möjliggöra en oberoende och grundlig genomlysning av samtliga delar i Investors totala ersättningsprogram, samt att ta beslut om ledande befattningshavares ersättning". Ersättningsutskottet föreslår för styrelsen ersättning till verkställande direktören och beslutar om ersättning till övriga i ledningsgruppen. Ersättningen till verkställande direktören och övriga medlemmar i ledningsgruppen baseras på de riktlinjer som fastställdes av årsstämman.

Ledningsgruppen består av verkställande direktör Johan Forssell (som tillträdde som verkställande direktör den 13 maj 2015), Helena Saxon (som tillträdde den 1 mars 2015), Daniel Nodhäll (som tillträdde den 13 maj 2015), Petra Hedengran och Stefan Stern (som tillträdde den 13 maj 2015). Under perioden 1 januari 2015 till 28 februari 2015 ingick Susanne Ekblom i ledningsgruppen och under perioden 1 januari 2015 till 12 maj ingick Börje Ekholm och Lennart Johansson i ledningsgruppen.

Investor ska sträva efter att erbjuda en marknadsmässig totalersättning som gör det möjligt att rekrytera rätt ledande befattningshavare. Den totala ersättningen ska baseras på faktorer såsom befattning, prestation och individuell kvalifikation. Ledningsgruppens totala ersättning ska bestå av: fast kontantlön, rörlig kontantlön, långsiktig aktierelaterad lön, pension samt övriga ersättningar och förmåner.

Fast kontantlön

Den fasta lönen omprövas årligen för Investors anställda. Den fasta lönen utgör basen för beräkning av den rörliga lönen.

Rörlig kontantlön

Investors anställda har rörlig lön, vilken varierar mellan olika affärsområden. För verkställande direktören Johan Forssell uppgår den till maximalt 30 procent av fast lön (för tidigare verkställande direktör Börje Ekholm uppgick den maximala rörliga kontantlönen till 10 procent av fast lön). För övriga anställda varierar den mellan 10 och 80 procent av fast lön. För ett begränsat antal nyckelpersoner kan den rörliga delen uppgå till maximalt 100 procent av fast lön. Verkställande direktören kan, för exceptionella insatser under året, besluta om ytterligare rörlig lön. I dessa fall kan den rörliga lönen komma att överstiga 100 procent av fast lön, ett specifikt godkännande krävs dock av Investors Ersättningsutskott. För att en rörlig lön ska utbetalas ska fastställda mål uppfyllas. Utvärdering av målen sker i slutet av varje år. För den verkställande direktören fastställs inriktningen för årets mål i dialog mellan honom och styrelsens ordförande. De faktiska målen föreslås av Ersättningsutskottet och beslutas sedan av styrelsen. Övriga medarbetares mål sätts upp av respektive överordnad.

Långsiktig aktierelaterad ersättning

Styrelsens ambition för den aktierelaterade lönen, som baseras på Investors långsiktiga utveckling, är att skapa en struktur som engagerar medarbetarna genom egeninvestering i Investoraktier. Därmed kopplas en del av den anställdes totala ersättning till den långsiktiga utvecklingen av Investor och Investoraktien och den anställda exponeras för såväl kursuppgångar som kursnedgångar. 2006 infördes en Aktiesparplan för Investors anställda samt ett prestationsbaserat Aktieprogram för högre befattningshavare. Med "högre befattningshavare" avses ledningsgruppen och ytterligare maximalt 20 befattningshavare inom Investor. Programmen för 2007-2015 är i sina grundläggande principer lika med det program som infördes 2006. För att kunna delta i programmen krävs att den anställda investerar egna medel, alternativt tillskjuter egna Investoraktier. För mer detaljer kring programmen se sidan 57.

Pension

Pensions- och försäkringsplanen har för moderbolaget och fyra mindre dotterbolag inom investeringsverksamheten ändrats i syfte att modernisera och marknadsanpassa pensionsplanen. Förändringen innebär att den förmånsbestämda BTP-planen har ersatts med en avgiftsbestämd (premiebestämd) pensions- och försäkringsplan. Långsiktigt innebär denna förändring förutsägbara och lägre kostnader för bolagen samt oförändrad eller bättre försäkringskydd och pensionsintjäning för de anställda.

Pension till verkställande direktör och övriga ledningsgruppsmedlemmar bestod under 2015 av två delar:

- Pensions- och försäkringsplan för samtliga anställda på lönedelar upp till 30 inkomstbasbelopp (1.743 Tkr).
- Pensions- and försäkringsplan för vissa seniora befattningshavare ("Pension and Insurance Plan for certain senior executives") där avsättningens storlek är 20 procent på lönedelar upp till 20 inkomstbasbelopp och avsättningen över 20 inkomstbasbelopp beror på ålder och där avsättningen är 25 procent upp till dess att man fyllt 40 år, 30 procent mellan 41 och 50 år och 35 procent över 50 år. Enbart fast lön utgör underlag för att fastställa årlig pensionspremie. Pensionsaldern för verkställande direktören och övriga ledningsgruppen är 60 år.

Övriga ersättningar och förmåner

Vinstdelningsprogram för tradingverksamheten

Detta program innefattar deltagare från tradingverksamheten och investeringsorganisationen. Deltagarna i programmet erhåller rörlig lön motsvarande 20 procent av tradingfunktionens nettoresultat. Programmet innehåller principen att rätten till ersättning kan bortfalla (claw back) genom att 50 procent av tilldelningen av den rörliga lönen hålls inne ett år och utfaller endast i sin helhet vid ett positivt tradingresultat för det aktuella året. För att erhålla maximal tilldelning av den rörliga lönen krävs således två på varandra följande vinstgivande år. Totalt deltar cirka 10-15 anställda i programmet.

Avgångsvederlag

Mellan Investor och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhåller verkställande direktören ett avgångsvederlag uppgående till 12 månadslöner. Om ny anställning ej erhålls ett år efter anställningens upphörande utgår upp till sex månaders ytterligare avgångsvederlag. Villkoren för ledningsgruppen avseende uppsägningstider och avgångsvederlag är samma som de som gäller för verkställande direktören om ledningsgruppsmedlemmens anställningsavtal har ingåtts före årsstämman 2010. Har anställningsavtalet ingåtts efter årsstämman 2010 ska fast kontantlön under uppsägningstid och avgångsvederlag sammantaget inte överstiga den fasta kontantlönen för två år.

Erhållna styrelsearvoden

Investor har en praxis sedan många år tillbaka som innebär att arvoden som ledningsgruppsmedlemmar erhåller för utfört styrelsearbete i Noterade Kärninvesteringar får behållas av den anställda. Ett skäl till den praxis som tillämpas är att den anställda tar på sig ett personligt ansvar genom sin styrelseplats. Erhållna styrelsearvoden beaktas av Investor när den anställdes totala kompensation fastställs.

Övriga förmåner

Ledningen och övriga anställda erbjuds ett antal icke-monetära förmåner, bland annat företagshälsövård, sjukvårdsförsäkring, subventionerad lunch, friskvård och semesterboende. För småbarnsföräldrar och chefer erbjuds också hemservice i form av städhjälp och barnpassning.

100
YEARS OF INVESTOR

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Ersättningar och förmåner till Johan Forssell, koncernchef och verkställande direktör (Tkr)

År	Fast lön	Semester-tillägg	Rörlig lön avseende året	Total kontant ersättning	Förändring semesterlöneskuld	Pensions-premier	Förmåner	Långsiktig aktierelaterad lön, värde vid tilldelningstillfället	Totalt	Egen investering 2015 i långsiktig aktierelaterad ersättning	Egen investering, % av fast VD-lön före skatt
2015 ¹⁾	4 251	62	1 116	5 429	-227	1 698	91	4 224	11 215	1 608	37,8

1) Johan Forssell utsågs till koncernchef och verkställande direktör den 13 maj 2015. Ersättningar och förmåner från detta datum anges i tabellen ovan.

Kostnadsförda ersättningar

Beloppen i tabellen nedan är beräknade på bokföringsmässiga grunder varvid begreppen fast lön och rörlig lön avser kostnadsförda belopp inklusive eventuella reservförändringar för rörlig lön, semesterlön m.m. Rörlig lön avser beslutad rörlig lön för verksamhetsåret, om inte annat anges.

Kostnadsförda ersättningar till vd och övriga ledningsgruppen i moderbolaget

	Fast lön	Semester-tillägg	Förändring semesterlöneskuld	Rörlig lön avseende året	Redovisad kostnad för långsiktig aktierelaterad ersättning ¹⁾	Totalt	Pensions-kostnader ²⁾	Övriga ersättningar och förmåner	Total kostnadsförd ersättning
Total ersättning år 2015 (Tkr)									
Nuvarande vd och koncernchef ⁴⁾	4 251	62	-227	1 116	3 348	8 550	1 698	91	10 339
Tidigare vd och koncernchef ⁵⁾	3 301	6 744	-6 020	325	1 530	5 880	1 423	899	8 202 ³⁾
Ledningsgruppen exkl. vd	11 840	170	-789	4 860	4 504	20 586	7 890	420	28 896
Totalt	19 392	6 976	-7 036	6 302	9 382	35 016	11 011	1 410	47 437
Total ersättning år 2014 (Tkr)									
Vd och koncernchef	8 650	125	1 028	744	10 977	21 524	3 560	1 522	26 606 ³⁾
Ledningsgruppen exkl. vd	13 960	202	429	6 200	9 171	29 962	7 650	1 113	38 725
Totalt	22 610	327	1 457	6 944	20 148	51 486	11 210	2 635	65 331

1) Avvikelse från värde vid tilldelningstidpunkten enligt föregående tabell beror på att kostnaden i tabellen ovan är beräknad enligt principer i IFRS 2 och periodiseras över intjäningsperioden och tar även hänsyn till verkligt utfall för tilldelning av prestationsaktier, medan beloppen i föregående tabell är beräknad utifrån en antagen tilldelning.

2) För ledningsgruppen finns inga utestående pensionsförpliktelser.

3) Varav utbetalt från dotterföretag, fast lön 542 (1.218) Tkr, pension 25 (42) Tkr, samt övriga ersättningar och förmåner 333 (697) Tkr.

4) Johan Forssell utsågs till koncernchef och vd den 13 maj 2015. Löner och ersättningar för perioden före 13 maj 2015 ingår i raden Ledningsgruppen exkl. vd.

5) Börje Ekholm avgick som koncernchef och vd den 12 maj 2015. De löner och ersättningar som anges är de som Börje Ekholm erhöll i sin befattning som koncernchef och vd.

Totala ersättningar - kostnadsförda löner, styrelsearvodet och andra ersättningar samt sociala kostnader

Totala ersättningar, Koncern (Mkr)	2015							2014						
	Fast lön ¹⁾	Rörlig lön	Långsiktig aktierelaterad lön	Pensions-kostnader	Kostnader för personal-förmåner	Sociala kostnader	Totalt	Fast lön ¹⁾	Rörlig lön	Långsiktig aktierelaterad lön	Pensions-kostnader	Kostnader för personal-förmåner	Sociala kostnader	Totalt
Moderbolaget	91	20	31	-24	9	51	178	86	19	39	31	12	92	279
Dotterföretag	6 368	517	7	529	186	1 361	8 968	5 482	382	2	457	152	1 267	7 742
Totalt	6 459	537	38	505	195	1 412²⁾	9 146	5 568	401	41	488	164	1 359²⁾	8 021

1) Inkluderar semestertillägg och förändringar av semesterlöneskuld.

2) Varav 81 Mkr (68) avser sociala avgifter för långsiktig aktierelaterad lön.

Kostnadsförda löner och ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare samt vd:ar och styrelser i dotterföretag och övriga anställda

Ersättningar, Koncern (Mkr)	2015				2014			
	Lön ledande befattningshavare samt vd:ar och styrelser i dotterföretag ^{1,2)}	Varav rörlig lön ¹⁾	Övriga anställda	Totalt	Lön ledande befattningshavare samt vd:ar och styrelser i dotterföretag ^{1,2)}	Varav rörlig lön ¹⁾	Övriga anställda	Totalt
Moderbolaget	34	6	77	111	39	7	66	105
Dotterföretag	56	21	6 829	6 885	37	14	5 827	5 864
Totalt	90	27	6 906	6 996	76	21	5 893	5 969

1) Antal i Moderbolaget 15 (17) personer och i dotterföretag 43 (27) personer.

2) Pensionskostnader för ledande befattningshavare samt vd:ar och styrelser i dotterföretag tillkommer och uppgår till 18 (16) Mkr.

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Långsiktig aktierelaterad ersättning – programbeskrivningar

Genom programmen för långsiktig aktierelaterad ersättning kopplas en del av den anställdes totala ersättning till Investors långsiktiga utveckling. Programmen består av följande två delar:

1) Aktiesparplan

Aktiesparplanen innebär att den anställde förvärvar alternativt tillfört aktier i Investor till marknadspris under en, av styrelsen, angiven period efter publiceringen av Investors första kvartalsrapport ("Mätperioden"). För varje Investoraktie den anställde förvärvat eller tillfört tilldelas, efter en treårig kvalifikationsperiod, två optioner (Matchningsoptioner) samt en rätt att förvärva en Investoraktie för 10 kronor (Matchningsaktie). Matchningsaktien kan förvärfvas under en fyraårsperiod efter kvalifikationsperioden. Varje Matchningsoption berättigar till förvärv av en Investoraktie under motsvarande period till ett pris motsvarande 120 procent av den genomsnittliga volymviktade betalkursen för Investoraktien under Mätperioden.

Verkställande direktören, övriga ledningsgruppen och ytterligare maximalt 20 befattningshavare inom Investor ("högre befattningshavare") har skyldighet att investera minst 5 procent av sin fasta lön i Investoraktier under Aktiesparplanen. Övriga anställda har inte skyldighet att investera något belopp, men däremot rätt att investera så mycket att värdet av tilldelade Matchningsoptioner och Matchningsaktier uppgår till högst 10 alternativt 15 procent av vederbörandes fasta lön. Högre befattningshavare har rätt att investera så mycket att värdet av tilldelade Matchningsoptioner och Matchningsaktier högst uppgår till mellan 10 och 27 procent av respektive befattningshavares fasta lön. För att verkställande direktören skulle delta fullt ut i Aktiesparplanen 2015 krävdes att han investerade eller tillförde cirka 31 procent av den fasta lönen i Investoraktier. Om verkställande direktören genom ovannämnda investering deltar fullt ut i Aktiesparplanen motsvarar det totala värdet av möjligheten att erhålla en Matchningsaktie och två Matchningsoptioner per förvärvat aktie under Aktiesparplanen cirka 27 procent av den fasta lönen.

2) Prestationsbaserat Aktieprogram enligt vilket högre befattningshavare deltar i utöver Aktiesparplanen

Högre befattningshavare har, utöver Aktiesparplanen, också rättighet (och skyldighet) att delta i ett Prestationsbaserat Aktieprogram. Detta program, vilket förutsätter deltagande i Aktiesparplanen, innebär att de efter en treårig kvalifikationsperiod har rätt att under fyra år därefter förvärva ytterligare Investoraktier ("Prestationsaktier") för ett pris per aktie motsvarande, i 2015 års program, 50 procent av det pris som befattningshavaren betalat per Deltagaraktie ("Förvärvspriset"). Denna rätt till förvärv gäller endast under förutsättning att Investoraktiens totalavkastning överträffar vissa mål under kvalifikationsperioden. Totalavkastningen mäts över en treårig kvalifikationsperiod. Investoraktiens genomsnittliga årliga totalavkastning (inklusive återinvesterade utdelningar) måste överstiga räntan för 10-åriga statsobligationer

med mer än 10 procentenheter för att ge befattningshavarna rätt att förvärva det högsta antal Prestationsaktier som tilldelats respektive befattningshavare. Överstiger totalavkastningen inte den 10-åriga statsobligationsräntan med minst 2 procentenheter får befattningshavaren inte förvärva några aktier. Om totalavkastningen ligger mellan den 10-åriga statsobligationsräntan plus 2 procentenheter och den 10-åriga statsobligationsräntan plus 10 procentenheter, sker däremellan en proportionell (linjär) beräkning av antalet aktier som får förvärfvas. Totalavkastningen mäts under kvalifikationsperioden kvartalsvis på rullande 12-månadersbasis, där det totala utfallet beräknas som genomsnittet under de tre åren baserat på 9 mätpunkter.

Utdelningsjustering

På Matchnings- och Prestationsaktierna äger den anställde, i samband med att aktierna förvärfvas av den anställde, rätt att erhålla kompensation för den utdelning som lämnats på aktierna under kvalifikationsperioden och fram till förvärvstidpunkten. Detta för att programmet ska vara utdelningsneutralt och inte riskera att påverka beslut om utdelning på grundval av programmet för långsiktig aktierelaterad lön.

Säkringsåtgärder för personaloptions- och aktieprogram

Investors policy är att vidta åtgärder för att minimera effekterna på eget kapital från programmen i samband med en uppgång i Investors aktiekurs. För program utställda från och med år 2006 har Investor återköpt egna aktier för att garantera leverans.

Övriga program inom dotterföretagen

Investeringsprogram inom Investor Growth Capital (IGC)

Inom IGC finns möjlighet, för utvalda seniora medarbetare, att i viss omfattning göra parallellinvesteringar med Investor alternativt erhålla vinstdelning. För mer information om dessa program, se not 31 Transaktioner med närstående.

Aktieinvesteringsprogram "management participation programs"

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare i onoterade investeringar, inklusive Mölnlycke Health Care (Mölnlycke), Aleris, Permobil och BraunAbility, erbjuds möjlighet att investera i företagen genom aktieinvesteringsprogram (management participation programs). För mer information om dessa program, se not 31 Transaktioner med närstående.

Sammanfattning för långsiktig aktierelaterad ersättning för programmen 2006-2015

Matchningsaktier 2006-2015

Utfärdade år	Antal tilldelade matchningsaktier	Antal vid årets ingång	Utdelningsjustering	Förverkade matchningsaktier 2015	Lösta matchningsaktier 2015	Vägd genomsnittlig aktiekurs på lösendagen	Antal matchningsaktier 31/12 2015	Teoretiskt värde, kr ¹⁾	Verkligt värde, kr ²⁾	Lösenpris, kr	Slutförfallodag	Intjänandeperiod (år) ³⁾
2015	37 671						37 671 ⁴⁾	293,33	326,18	10,00	31/12 2021	3
2014	55 451	53 879	1 532	723	517	324,99	54 171 ⁴⁾	219,51	244,29	10,00	31/12 2020	3
2013	72 378	69 795	1 984	225	1 806	322,43	69 748 ⁴⁾	167,90	187,33	10,00	31/12 2019	3
2012	120 160	110 596	2 297		33 100	312,93	79 793	109,60	122,17	10,00	31/12 2018	3
2011	88 959	48 794	1 235		7 754	326,29	42 275	127,15	141,66	10,00	31/12 2017	3
2010	124 543	40 090	1 073	1 887	5 466	321,23	33 810	114,91	128,33	10,00	31/12 2016 ⁵⁾	3
2009	134 540	31 253	729		7 719	320,61	24 263	97,64	109,01	10,00	31/12 2015 ⁵⁾	3
2008	88 075	14 513	421		14 934	332,83	–	116,71	130,40	10,00	31/12 2014	3
2007	70 194	11 276	327				11 603	150,91	168,48	10,00	31/12 2013 ⁵⁾	3
2006	95 497	12 065	350				12 415	109,19	121,34	10,00	31/12 2012 ⁵⁾	3
Totalt	887 468	392 261	9 948	2 835	71 296		365 749					

1) Värdet av matchningsaktierna vid tilldelningstillfället baseras på ett teoretiskt värde beräknat med Black & Scholes värderingsmodell.

2) Verkligt värde vid tilldelningstillfället beräknat i enlighet med IFRS 2 som ligger till grund för redovisade värden. Se sidan 58 för specifikation av beräkningsgrunder.

3) Under vissa förutsättningar, i samband med anställningens upphörande, kan matchningsaktier lösas innan intjänandeperioden upphör. Om anställningen varat kortare tid än 4 år, måste redan intjänade matchningsaktier utnyttjas inom 3 månader från anställningens upphörande. Om anställningen varat längre än 4 år måste matchningsaktier utnyttjas inom 12 månader.

4) Matchningsaktier ej tillgängliga för lösen vid årets utgång.

5) Tidigare koncernchefen Börje Ekholm har möjlighet att lösa Matchningsaktier mellan den 1 mars 2016 och 28 februari 2017.

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Matchningsoptioner 2006-2015

Utfärdade år	Antal tilldelade matchningsoptioner	Antal vid årets ingång	Förverkade matchningsoptioner 2015	Lösta matchningsoptioner 2015	Vägd genomsnittlig aktiekurs på lösendagen	Antal matchningsoptioner 31/12 2015	Teoretiskt värde, kr ¹⁾	Verkligt värde, kr ²⁾	Lösenpris, kr	Slutförfallodag	Intjänandeperiod (år) ³⁾
2015	75 342					75 342 ⁴⁾	38,77	44,76	403,30	31/12 2021	3
2014	110 902	107 757	1 432	1 035	325,47	105 290 ⁴⁾	29,86	34,41	304,50	31/12 2020	3
2013	144 756	135 098	526	3 492	318,42	131 080 ⁴⁾	22,63	24,97	236,10	31/12 2019	3
2012	240 320	205 680		55 776	312,09	149 904	14,70	16,87	157,80	31/12 2018	3
2011	177 918	98 206		7 706	315,98	90 500	19,78	22,82	180,30	31/12 2017	3
2010	249 086	93 532		22 252	322,51	71 280	17,44	19,73	164,60	31/12 2016 ⁵⁾	3
2009	269 080	65 428		26 254	317,74	39 174	14,52	16,68	141,50	31/12 2015 ⁵⁾	3
2008	176 150	23 088		23 088	354,03	–	16,41	18,98	166,20	31/12 2014	3
2007	140 388	17 304				17 304	22,80	18,84	212,00	31/12 2013 ⁵⁾	3
2006	190 994	17 984				17 984	15,62	12,47	155,90	31/12 2012 ⁵⁾	3
Totalt	1 774 936	764 077	1 958	139 603		697 858					

1) Värdet av matchningsoptionerna vid tilldelningstillfället baseras på ett teoretiskt värde beräknat med Black & Scholes värderingsmodell.

2) Verkligt värde vid tilldelningstillfället beräknat i enlighet med IFRS 2 som ligger till grund för redovisade värden. Se nedan för specifikation av beräkningsgrunder.

3) Om anställningen upphör måste redan intjänade matchningsoptioner utnyttjas inom tre månader från anställningens upphörande om anställningen varat kortare tid än fyra år. Om anställning varat längre tid än fyra år måste matchningsoptionerna utnyttjas inom 12 månader.

4) Matchningsoptioner ej tillgängliga för lösen vid årets utgång.

5) Tidigare koncernchefen Börje Ekholm har möjlighet att lösa Matchningsoptioner mellan den 1 mars 2016 och 28 februari 2017.

Prestationsaktier 2006-2015

Utfärdade år	Maximalt antal tilldelade prestationsaktier	Antal vid årets ingång	Utdelningsjustering	Förverkade prestationsaktier 2015	Lösta prestationsaktier 2015	Vägd genomsnittlig aktiekurs på lösendagen	Antal prestationsaktier per 31/12 2015	Teoretiskt värde, kr ¹⁾	Verkligt värde, kr ²⁾	Lösenpris, kr	Slutförfallodag	Intjänandeperiod (år)
2015	163 585						163 585 ³⁾	80,59	89,84	168,07	31/12 2021	3
2014	258 017	258 017	7 107	706			264 418 ³⁾	62,79	70,03	126,89	31/12 2020	3
2013	320 473	328 035	9 036	668			336 403 ³⁾	49,33	54,26	95,42	31/12 2019	3
2012	457 517	467 442	11 377		59 084	310,60	419 735	32,69	36,41	61,55	31/12 2018	3
2011	663 784	577 239	13 279		94 633	313,20	495 885	20,56	23,14	134,48	31/12 2017	3
2010	799 197	527 497	12 311		119 581	329,28	420 227	18,34	20,34	118,74	31/12 2016 ⁵⁾	3
2009	870 373	333 878	8 876		26 121	318,07	316 633	15,45	17,26	99,11	31/12 2015 ⁵⁾	3
2008	269 640 ⁴⁾	15 755	565		16 320	313,80	–	40,04	42,98	69,29	31/12 2014	3
2007	139 380 ⁴⁾	7 020	204				7 224	77,78	82,55	10,00	31/12 2013 ⁵⁾	3
2006	187 198 ⁴⁾	8 630	250				8 880	52,35	57,03	10,00	31/12 2012 ⁵⁾	3
Totalt	4 129 164	2 523 513	63 005	1 374	315 739		2 432 990					

1) Värdet av prestationsaktierna vid tilldelningstillfället baseras på ett teoretiskt värde beräknat med Black & Scholes värderingsmodell.

2) Verkligt värde vid tilldelningstillfället beräknat i enlighet med IFRS 2 som ligger till grund för redovisade värden. Se nedan för specifikation av beräkningsgrunder.

3) Prestationsaktie ej tillgängliga för lösen vid årets utgång.

4) Avser numera det totala antalet tilldelade prestationsaktier, utan hänsyn tagen till programmets vestingutfall.

5) Tidigare koncernchefen Börje Ekholm har möjlighet att lösa Prestationsaktier mellan den 1 mars 2016 och 28 februari 2017.

Skillnaden mellan teoretiskt värde och verkligt värde förklaras främst av att förväntad personalomsättning beaktas vid fastställande av det teoretiska värdet. Vid beräkningen av verkligt värde enligt IFRS 2 beaktas inte

personalomsättning vid värderingen utan istället görs en justering av förväntat antal intjänade aktier eller optioner, vilken baseras på genomsnittligt historiskt utfall.

Beräkningen av verkligt värde, enligt IFRS 2, vid tilldelningstillfället baseras på följande förutsättningar

	2015			2014		
	Matchningsaktie	Matchningsoption	Prestationsaktie	Matchningsaktie	Matchningsoption	Prestationsaktie
Genomsnittlig volymvägd betalkurs för Investors B-aktie	336,13	336,13	336,13	253,77	253,77	253,77
Lösenpris	10,00	403,30	168,07	10,00	304,50	126,89
Antagen volatilitet ¹⁾	30%	30%	30%	30%	30%	30%
Antagen genomsnittlig löptid ²⁾	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år	5 år
Antagen utdelningsandel ³⁾	0%	3,0%	0%	0%	3,5%	0%
Riskenfri ränta	0,09%	0,09%	0,09%	1,07%	1,07%	1,07%
Förväntat utfall ⁴⁾			50%			50%

1) Volatilitetsantagandet baseras på framtidsbedömningar med utgångspunkt från den historiska volatiliteten för Investors B-aktie, där löptiden på instrumentet är en påverkande faktor. Den historiska volatiliteten har legat i intervallet 15 till 30 procent.

2) Vid antagande om respektive instruments genomsnittliga löptid har man vid tilldelningstillfället beaktat historiskt lösenmönster samt instrumentens faktiska livslängd inom ramen för respektive program.

3) Utdelning för matchnings- och prestationsaktier kompenseras med ökning av antalet aktier.

4) Sannolikheten att uppnå prestationskraven beräknad utifrån historiska data och verifierad av externa bedömare.

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Sammanfattning av de långsiktiga aktieprogrammen 2004-2005

Utfärdade år	Antal tilldelade aktier	Antal vid årets ingång	Verkligt värde, kr ¹⁾	Lösta aktier 2015	Antal aktier per 31/12 2015	Slutförfallodag ²⁾	Intjänandeperiod (år)
2005	58 331	9 612	97,04	–	9 612	21/1 2010	5
2004	74 000	3 200	77,00	–	3 200	20/1 2009	5
Totalt	132 331	12 812		–	12 812		

1) Verkligt värde vid tilldelningstillfället beräknat i enlighet med IFRS 2 som ligger till grund för redovisade värden.

2) Tidigare koncernchefen Börje Ekholm har möjlighet att lösa de långsiktiga aktieprogrammen 2004-2005 mellan den 1 mars 2016 och 28 februari 2017

Ersättning till Moderbolagets styrelse

Årsstämman 2015 beslutade om ett totalt styrelsearvode om 9.021 Tkr, varav 7.965 Tkr i form av kontantarvode och syntetiska aktier och 1.056 Tkr som utskottsarvode.

Syntetiska aktier 2008–2015

Från och med 2008 kan styrelseledamot välja att erhålla del av bruttoarvodet, exklusive arvode för utskottsarbete, i form av syntetiska aktier. Det beslut årsstämman tog avseende syntetiska aktier 2015 överensstämmer i allt väsentligt med det beslut som togs vid årsstämman 2014. För år 2015 hade ledamot möjlighet att erhålla 50 procent av värdet av arvodet före skatt, exklusive arvode för utskottsarbete, i form av syntetiska aktier och 50 procent kontant, istället för att erhålla 100 procent av arvodet kontant. Med en syntetisk aktie följer samma ekonomiska rättigheter som med Investors B-aktier vilket innebär att styrelseledamöternas arvode i form av syntetiska aktier, på samma sätt som gäller för en B-aktie, blir beroende av värdemässiga upp- och nedgångar samt utdelningsbeloppens storlek under femårsperioden fram till 2020 då varje syntetisk aktie berättigar styrelseledamoten att erhålla ett belopp mot-

svarande då gällande aktiekurs för en B-aktie i Investor. Vid det konstituerande styrelsesammanträdet i maj 2015 antog styrelsen, i likhet med 2014, en policy enligt vilken styrelseledamöter, som inte tidigare har motsvarande innehav, under en femårsperiod, förväntas bygga upp ett eget innehav av aktier i Investor (eller motsvarande exponering mot Investoraktier, till exempel i form av syntetiska aktier) till ett marknadsvärde som förväntas motsvara minst ett års arvode före skatt, exklusive arvode för utskottsarbete.

Styrelseledamotens rätt att erhålla utbetalning, inträder, i förhållande till vardera 25 procent av tilldelade syntetiska aktier, efter publicering av bokslutskommunikén respektive de tre kvartalsrapporterna under femte året efter den bolagsstämma som beslutade om tilldelning av de syntetiska aktierna. För den händelse styrelseledamoten avgår som styrelseledamot innan utbetalningsdag äger styrelseledamoten inom tre månader efter det att styrelseledamoten avgått begära att utbetalningstidpunkten tidigareläggs, och inträder, i förhållande vardera till 25 procent av samtliga tilldelade syntetiska aktier efter publicering av bokslutskommunikén respektive de tre kvartalsrapporterna under året efter det då sådan begäran inkommit till bolaget.

Kostnadsförda ersättningar till styrelsen 2015

Total ersättning år 2015 (Tkr)	Kontant styrelsearvode	Värdet av syntetiska aktier vid tilldelningstidpunkten	Utskottsarvode	Totalt arvode, värde vid tilldelningstidpunkten	Effekt av förändring i verkligt värde på tidigare års programsyntetiska aktier	Effekt av förändring i verkligt värde på 2015 års syntetiska aktier	Effekt av lösen under året	Totalt arvode, redovisad kostnad	Antal syntetiska aktier vid årets ingång	Antal syntetiska aktier tilldelade 2015 ¹⁾	Utdelningsjustering	Lösta syntetiska aktier 2015	Antal syntetiska aktier per 31/12 2015
Jacob Wallenberg	2 340		320	2 660	553		394	3 607	23 125		630	8 144	15 612
Marcus Wallenberg	625			625				625					
Josef Ackermann	313	313		625	167	-17		776	4 597	946	125		5 668
Gunnar Brock ²⁾	313	313	165	790	247	-17	105	1 126	8 909	946	243	2 172	7 926
Sune Carlsson ³⁾					148		105	253	6 167		168	2 172	4 163
Börje Ekholm ⁴⁾													
Johan Forssell ⁴⁾													
Magdalena Gerger	313	313	165	790	42	-17		815	1 160	946	32		2 138
Tom Johnstone, CBE	313	313	78	703	247	-17	105	1 039	8 909	946	243	2 172	7 926
Carola Lemne ³⁾					205		105	310	7 749		211	2 172	5 788
Grace Reksten Skaugen	625		250	875				875					
O. Griffith Sexton ⁵⁾													
Hans Stråberg	313	313		625	247	-17		856	6 795	946	185		7 926
Lena Treschow Torell	313	313	78	703	247	-17	105	1 039	8 909	946	243	2 172	7 926
Peter Wallenberg Jr. ³⁾					247		105	352	8 909		243	2 172	6 980
Sara Öhrvall ⁴⁾	313	313		625		-17		608		946			946
Total	5 778	2 188	1 056	9 021	2 353	-118	1 024	12 279	85 230	6 620	2 321	21 174	72 997

1) Baserat på volymvägt genomsnitt av börskursen för Investor B under perioden 15 maj till 21 maj 2015: 330,45 kronor.

2) Därutöver har ersättning från dotterföretag utgått med 1 703 Tkr till Gunnar Brock.

3) Styrelseledamot till och med 6/5 2014.

4) Styrelseledamot från och med 13/5 2015.

5) Styrelseledamot till och med 12/5 2015.

Not 9. forts. Anställda och personalkostnader

Kostnadsförda ersättningar till styrelsen 2014

Total ersättning år 2014 (Tkr)	Kontant styrelse-arvode	Värdet av syntetiska aktier vid tilldelnings-tidpunkten	Utskotts-arvode	Totalt arvode, värde vid tilldelnings-tidpunkten	Effekt av förändring i verkligt värde på tidigare års programsyntetiska aktier	Effekt av förändring i verkligt värde på 2014 års syntetiska aktier	Effekt av lösen under året	Totalt arvode, redovisad kostnad	Antal syntetiska aktier vid årets ingång	Antal syntetiska aktier tilldelade 2014 ¹⁾	Utdelnings-justering	Lösta syntetiska aktier 2014	Antal syntetiska aktier per 31/12 2014
Jacob Wallenberg	2 175		358	2 533	1 624		264	4 421	31 629		1 012	9 516	23 125
Sune Carlsson	580		215	795	434		70	1 299	8 434		270	2 537	6 167
Josef Ackermann	290	290		580	241	40		861	3 330	1 160	107		4 597
Gunnar Brock ²⁾	290	290	72	652	545	40	70	1 307	9 967	1 160	319	2 537	8 909
Börje Ekholm													
Magdalena Gerger ³⁾	290	290		580		40		620		1 160			1 160
Tom Johnstone, CBE	290	290		580	545	40		1 165	7 508	1 160	241		8 909
Carola Lemne ⁴⁾					545			545	7 508		241		7 749
Grace Reksten Skaugen	580		286	866				866					
O. Griffith Sexton	580		72	652				652					
Hans Stråberg	290	290		580	396	40		1 016	5 460	1 160	175		6 795
Lena Treschow Torell	290	290	72	652	545	40	70	1 307	9 967	1 160	319	2 537	8 909
Marcus Wallenberg	580			580				580					
Peter Wallenberg Jr. ²⁾	290	290	143	723	545	40	70	1 378	9 967	1 160	319	2 537	8 909
Totalt	6 525	2 030	1 218	9 773	5 420	282	546	16 017	93 770	8 122	3 001	19 664	85 230

- 1) Baserat på volymvägt genomsnitt av börskursen för Investor B under perioden 8 maj till 14 maj 2014: 249,93 kronor.
 2) Därutöver har ersättning från dotterföretag utgått med 970 Tkr till Gunnar Brock och med 303 Tkr till Peter Wallenberg Jr.
 3) Styrelseledamot från och med 6/5 2014.
 4) Styrelseledamot till och med 6/5 2014.

Redovisningsmässiga effekter av aktierelaterade ersättningar

Kostnader för aktierelaterade ersättningar, Mkr	2015	2014
<i>Koncernen</i>		
Kostnad hänförlig till egetkapitalreglerade instrument	33	32
Kostnad hänförlig till kontantreglerade instrument	5	9
Sociala avgifter och övriga kostnader hänförliga till aktierelaterade ersättningar	81	68
Totalt	119	109

<i>Moderbolaget</i>		
Kostnad hänförlig till egetkapitalreglerade instrument	25	30
Kostnad hänförlig till kontantreglerade instrument	5	9
Sociala avgifter och övriga kostnader hänförliga till aktierelaterade ersättningar	78	66
Totalt	108	105

Övriga effekter av aktierelaterade ersättningar, Mkr	2015	2014
<i>Koncernen samt Moderbolaget</i>		
Effekt av lösen aktierelaterade ersättningar redovisad direkt i eget kapital	57	61
Redovisat värde av skulder för kontantreglerade instrument	30	31